

Piret Kukk

**LINNUPOJAD
ÜMBER PUU**

Arendavaid tegevusi sõimelastele

Tartu

2012

Toimetanud Kairit Henno
Fotod Piret Kukk, Svetlana Ossipova
Illustreerinud Myriam Goessans
Kujundanud ja küljendanud Eleonora Novikaite

Autoriõigus: AS Atlex ja Piret Kukk, 2012

Kõik õigused kaitstud. Igasugune autoriõigusega kaitstud materjali ebaseaduslik paljundamine ja levitamine toob kaasa seaduses ette nähtud vastutuse.

AS Atlex
Kivi 23
51009 Tartu
Tel 734 9099
Faks 734 8915
atlex@atlex.ee
www.atlex.ee

ISBN 978-9949-492-04-6

Tänuõnad

Tänuõnad kuuluvad: Svetlana Ossipovale ja Ingeborg Adusonile, kes neid toredaid tegevusi aitasid välja mõelda ja ellu viia; Euroopa Noorte Vabatahtliku Teenistuse vabatahtlikule Myriam Goessansile Luxembourgist, kes selle raamatu illustreeris ja meid terve õppeaasta jooksul abistas; lasteaia muusikaõpetajale Mai Toimetajale, kellega koostöös sündisid laulu- ja mängutunnid ning peod; Linnupoegade rühma lastele ja nende vanematele kõiges kaasalöömise eest.

Sisukord

SISSEJUHATUS	6
RÜHMA TEGEVUSTE PLANEERIMINE	7
• Planeerimise etapid	7
• Uue tegevuskava seostamine eelneva nädalaga	8
HOMMIKURINGID	9
• Õppe- ja kasvatustegevuste valdkondade lõimimine hommikuringis ja tegevuskeskustes	11
TEGEVUSKESKUSED	12
LUGEMISPESA	13
KOKANDUSKESKUS	15
NÄDALAKAVAD	17
SEPTEMBER	17
• Oi, kui ilus õunake	17
• Suss-suss, õunauss	20
• Siilpoiss Siim ja seemed	25
• Siilpoiss Siim ja lehed	28
OKTOOBER	32
• Vihmasabin	32
• Vihmasabin 2	36
• Tii-tii, tihane	39
NOVEMBER	43
• Põu, põu, püksid jalga	43
• Minu kindad, sokid ja müts	47
• Taadi kinnas	50
• Kolm karu	55
DETSEMBER	58
• Minu pere	58
• Minu pere jõulud	61
• Pääkapikupere	64
JAANUAR	67
• Talvelõbud	67
• Konn ja talv	71
• Lumememm	75

VEEBRUAR	81
• Minu keha	81
• Terve laps	84
• Lasteaia päev	88
• Sõidame Tallinna	91
MÄRTS	94
• Ehitame maja	94
• Iitsi-kass ja Kiitsi-kass	97
• Muki on koerake.	101
• Sära, päike!	104
• Pühademuna	109
APRILL	113
• Väike tihane	113
• Sõbrad metsas	116
• Ametid ja tööd	119
• Kodumasinad	122
MAI	125
• Emadepäev	125
• Ära viska prügi maha!	127
• Lepatriinu, lenda!	131
JUUNI	135
• Konn on konn.	135
• Mesilane ja karu	138
NOVEMBRI LAULU- JA MÄNGUTUND	142
• Rätinuku meisterdamine	143
DETSEMBRI LAULU- JA MÄNGUTUND	144
• Kuusepuu meisterdamine	145
JAANUARI LAULU- JA MÄNGUTUND	146
• Lumememme meisterdamine	147
VEEBRUARI LAULU- JA MÄNGUTUND	148
LINNUPOEGADE RÜHMA JÕULUPIDU	149
LINNUPOEGADE RÜHMA LÕPUPIDU 2010	152
TABEL 1 RÜHMA TEGEVUSKAVA 2009/2010	155
TABEL 2 KONN JA TALV 18.-22. JAANUAR 2010	158

SISSEJUHATUS

Teie käes on raamat, mis annab ülevaate Orgita lasteaia Midrimaa Linnupoegade rühma tegemistest 2009/2010. õppeaastal.

34 nädala ideedest võiks abi olla lasteaiaõpetajatele ja lastevanematele. Igast nädalaplaanist leiab mõtteid:

- hommikuringiks,
- käeliseks tegevuseks,
- lauamänguks,
- kunstiga tegelemiseks,
- klotsi- ja ehitusmänguks,
- loovmänguks,
- õuesõppeks.

Peale selle jagatakse soovitusi lugemispesa sisustamiseks ja kokandusega tegelemiseks. Raamatus on kaks peo- ning neli laulu- ja mängutunni kava.

Nimetatud õppeaastal käis Linnupoegade rühmas 14 last: 5 poissi ja 9 tüdrukut. Kaheteistkümnele neist oli see esimene lasteaia-aasta. Kõik lapsed on sündinud 2007. aastal. Septembriks olid 10 last saanud 2-aastaseks, kaks last 2,5-aastaseks ning kaks olid 1 aasta ja 9 kuu vanused.

Koolieelse lasteasutuse pedagoogiliste töötajate tööaeg on määratletud 30 õppe- ja kasvatustöö tunni ning viie tunni üldtööajaga nädalas. Orgita lasteaia Midrimaa õpetajad otsustasid ühiselt, et töötavad kattuva töögraafiku alusel kogu tööaja (30+5) ulatuses. Lasteaed on avatud kella 7.30–18.00. Hommikupoolsel ajal, kell 9.00–11.00 juhendab lapsi kolm inimest: kaks õpetajat ja õpetaja abi. Selline töökorraldus, Hea Alguse metoodika kasutamine ja püsimine seadusega ette nähtud sõimerühma suuruse juures (14 last) võimaldab juhendada lapsi ühel päeval kolmes-neljas keskusel. Kõik õpetajad ja õpetaja abid on läbinud Hea Alguse metoodika koolituse. Mitmel õppeaastal on Orgita lasteaias Midrimaa töötanud Euroopa Vabahtlikku Teenistuse noored. Nii oli see ka 2009/2010. õppeaastal.

Linnupoegade rühm töötab koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel (vt <https://riigiteataja.ee/akt/12970917>) ja, nagu juba öeldud, rakendab tegevusi ellu viies lapsekeskset Hea Alguse metoodikat. Lähemalt võib sellest lugeda kodulehelt www.heaaligus.ee.

RÜHMA TEGEVUSTE PLANEERIMINE

Planeerimise etapid

- Laste vaatluse tulemuste analüüs.
- Üldoskuste ja õppe-kasvatustegevuste valdkondade eesmärkide sõnastamine.
- Teemaatika valimine ning valdkonna *Mina ja keskkond* sisu määratlemine.
- Eesmärgi saavutada aitavate tegevuste väljamõtlemine. Tegevuste nädala peale jagamine.
- Laste vaatluse kavandamine (kes, mida ja millal vaatleb).

Linnupoegade rühma tegevuste planeerimise aluseks on lasteaiaga õppekava ning laste vaatluse tulemused. Nendest lähtuvalt püstitatakse eeloleva perioodi üldoskuste ja õppe- ning kasvatustegevuste valdkondade eesmärgid (tabel 1 ja 2).

Edasi määratletakse valdkonna *Mina ja keskkond* teemaatika, mis toetaks eesmärkide saavutamist. Nädala tegevuskavas on tähtis läbi mõelda, mida ja kui suures mahus lastele õpetada. See saab kirja lahtrisse *Mina ja keskkond sisu*. Nüüd on vundament valmis ja saab alustada hommikuringi ning tegevuskeskustesse tegevuste planeerimisega. Peamiseks märksõnaks selles etapis on „mängulisus”. Tegevused peavad olema nii huvitavad, et lapsel tekiks loomupärane uudishimu ja soov tegutseda.

Igal nädalal võetakse ette vähemalt üks õuesõppe tegevus. Muude tegevuste alla pannakse kirja üritused ja sünnipäevad, või siis tegevused, mis pole otseselt seotud nädala eesmärkidega. Nädala tegevuskava koostades mõeldakse läbi ja pannakse kirja, kuidas ja millal lapsi vaadeldakse.

Edasi tuleb planeeritud tegevused nädala peale ära jaotada. Selles etapis pööratakse tähelepanu eelkõige kordustele ja juhendamisele.

- Mitu keskust on otstarbekas lastele välja pakkuda? See sõltub tegevuseks vajalikust ajast, juhendajate ja laste arvust ning eeldatast laste huvist.